Õiguskantsler

Nadežda Tšerkašina
Narva Keeltelütseum
mail@narvakl.edu.ee

Meie 09.11.2026 nr 7-5/262608/2609459

Koolimajast lahkumise kord

Austatud direktor

Õiguskantsler on juba varasemalt juhtinud koolide ja nende pidajate tähelepanu sellele, et gümnaasiumiõpilastel ei saa keelata koolimajast väljuda ega seada neile selleks tingimusi.

Õiguskantsleri nõunik kontrollis Narva Keeltelütseumi kodukorda, milles on kehtestatud kooli üldtunnustatud normid (vt kodukorra punkt 2). Kodukorra punkti 2.2 kohaselt tohib õpilane koolimajast lahkuda ainult pärast tundide lõppu. Õppeaja jooksul tohib õpilane koolimajast lahkuda klassijuhataja, kooli medõe, sotsiaalpedagoogi või administratsiooni liikmete loal. Juhul kui õpilane lahkub omavoliliselt koolist rohkem kui viis korda, tehakse gümnaasiumi õpilasele noomitus.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 34 kohaselt tohib inimese liikumisvabadust piirata ainult sel juhul, kui selline piirang on sätestatud seadusega.

Seadus lubab koolidel turvalisuse ja järelevalve eesmärgil piirata põhikooliõpilaste koolimajast ja kooli territooriumilt lahkumist (põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 44 lõige 7), kuid gümnasistide kohta see piirang ei kehti. Järelikult ei saa keelata gümnaasiumiõpilastel koolimajast väljuda ega seada neile selleks tingimusi: näiteks nõuda klassijuhataja, kooli medõe, sotsiaalpedagoogi või administratsiooni lahkumist lubavat tõendit või muul viisil nende liikumisvabadust piirata.

Küll aga on koolil õigus kontrollida, kes ja millal koolimajja siseneb ning sealt lahkub.

Mõistetav on, et kool soovib ette teada, kui õpilane tahab tunnist puududa. Seadusega on kooskõlas ka selline lahendus, et gümnaasiumiõpilased või nende vanemad teatavad võimaluse korral koolile õpilase puudumisest ette. Üksteisest lugu pidav vastutustundlik käitumine on osa õpilasi ja koolitöötajaid toetavast koolikeskkonnast (vt ka õiguskantsleri 28.11.2024 soovitust ja 13.02.2025 soovitust).

Soovitan Teil üheskoos kooliperega otsida lahendus, mis ei piira gümnaasiumiõpilaste (nii alaealiste kui ka täisealiste gümnasistide) koolist lahkumist koolipäeva jooksul. Leitud lahendus tuleks kehtestada ka kooli kodukorras. Loodan, et sellest seisukohast on arutelul abi.

Palun andke 18. detsembriks 2026 tagasisidet selle soovituse järgimise kohta.

Lugupidamisega
/allkirjastatud digitaalselt/

Olari Koppel
asetäitja-nõunik, õiguskantsleri kantselei direktor
õiguskantsleri ülesannetes

Marje Kask 6 93 8427
Marje.Kask@oiguskantsler.ee